

रेशन आपल्या दारी :

मुंबई-ठाणे शिधावाटप क्षेत्रात फिरते
शिधावाटप दुकान “शिधारथ” मार्फत
अन्नधान्य वितरण करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: साविद्य-११२३/प्र.क्र.१०४/ना.पु.३१.

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : १३ जुलै, २०२३.

संदर्भ :-

- १) अत्यावश्यक वस्तु अधिनियम, १९५५, दि.१.४.१९५५.
- २) महाराष्ट्र अन्नधान्य शिधावाटप (द्वितीय) आदेश, १९६६, दि.२३.११.१९६६.
- ३) महाराष्ट्र अन्नधान्य शिधावाटप (द्वितीय) नियमन, १९६६, दि.२३.११.१९६६.
- ४) बॉम्बे शिधावाटप क्षेत्र अनुसूचित वस्तु (वितरणाचे नियमन) आदेश, १९८६, दि.८.७.१९८६.
- ५) शासन निर्णय, अ.ना.पु.व ग्रा.सं.वि., क्र. साविद्य-१०९१/प्र.क्र.६१४९ ब/ना.पु.२८, दि.१२.५.१९९२.
- ६) शासन निर्णय, अ.ना.पु.व ग्रा.सं.वि., क्र. साविद्य-१०९९/१५३२/८७१२/ना.पु.२८, दि.१६.६.१९९९.
- ७) राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३, दि.१०.०९.२०१३.
- ८) लक्ष्यनिर्धारित सार्वजनिक वितरण व्यवस्था (नियंत्रण) आदेश, दि.२०.०३.२०१५.
- ९) मा.मंत्री, अ.ना.पु.वग्रा.सं. यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.१६.५.२०२३ व दि.१७.६.२०२३ रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- १०) नियंत्रक शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई यांचे पत्र, दि.१५.५.२०२३, दि.१९.५.२०२३, दि.८.६.२०२३.
- ११) पोलीस सह आयुक्त (वाहतुक), मुंबई यांचे पत्र, दि.१५.०६.२०२३.

प्रस्तावना :

१. राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा अधिनियम, २०१३ मधील लक्ष्यनिर्धारित सार्वजनिक वितरण प्रणालीमध्ये सुधारणा अंतर्गत कलम १२ (१) मध्ये केंद्र व राज्य शासनांनी या अधिनियमात त्यांच्यासाठी उद्देशित असलेल्या भूमिकेशी अनुरूप लक्ष्यनिर्धारित सार्वजनिक वितरण प्रणालीमध्ये अधिकाधिक आवश्यक सुधारणा हाती घेण्याबाबत नमूद करण्यात आले आहे.

२. शिधावाटप दुकाने ही सार्वजनिक वितरण व्यवस्था व लाभार्थी यांना जोडणारा दुवा असून सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेचा चेहरा आहेत. सार्वजनिक वितरण व्यवस्था अधिक कार्यक्षम करण्याच्या दृष्टीने मुंबई-ठाणे शिधावाटप क्षेत्रात जागेच्या अभावी, शिधावाटप दुकानाच्या जागेचे परवडत नसणारे भाडे, शिधावाटप दुकान चालविण्यासाठी कमी प्रमाणात मिळणारा प्रतिसाद या पार्श्वभूमीवर या क्षेत्रात राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा योजना, २०१३ अंतर्गत पात्र लाभार्थ्यांना अन्नधान्य वितरण करण्यात येत असलेल्या अडचणींमुळे फिरते शिधावाटप दुकान “शिधारथ” मार्फत अन्नधान्य वितरण करण्याकरिता रेशन आपल्या दारी ही योजना सुरु करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

१. राज्य शासनाच्या शासन आपल्या दारी या महत्वाकांक्षी उपक्रमाच्या धर्तीवर “रेशन आपल्या दारी” ही योजना सुरु करण्यास तसेच सदर योजनेंतर्गत मुंबई-ठाणे शिधावाटप क्षेत्रात राष्ट्रीय अन्नसुरक्षा योजना, २०१३ अंतर्गत पात्र लाभार्थ्यांना फिरते शिधावाटप दुकान “शिधारथ” मार्फत धान्य वितरण करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. योजनेचे टप्पे :

सदरची योजना मुंबई-ठाणे शिधावाटप क्षेत्रात खालील तीन टप्प्यात राबविण्यात येईल -

- १) प्रथम टप्पा : रद्द/निलंबित/जोडलेल्या स्थितीत (एन पार्ट) असणाऱ्या शिधावाटप दुकानांचा फिरते शिधावाटप दुकानामार्फत धान्य वितरण करण्याकरिता समावेश करण्यात यावा. ज्या ठिकाणी शिधापत्रिकाधारकांची संख्या कमी आहे, अशा ठिकाणी दुकानांच्या शिधापत्रिका एकत्रिकरणाचा पर्याय निवडावा.
- २) द्वितीय टप्पा : इतर शिधावाटप दुकानदार यांची शिधावाटप दुकानाऐवजी फिरते शिधावाटप दुकानामार्फत धान्य वाटप करण्यास इच्छुकता असल्यास त्यांचा समावेश करण्यात यावा.
- ३) तृतीय टप्पा : फिरत्या शिधावाटप दुकानाकरिता कोणीही इच्छुकता न दर्शविल्यास अशा विभागांत जाहिरनाम्याद्वारे नविन शिधावाटप दुकान मंजूरीची प्रक्रिया राबविण्यात यावी.

३. फिरते शिधावाटप दुकानाकरिता मंजूरी प्राधिकारी :

- १) महाराष्ट्र अन्नधान्य शिधावाटप (द्वितीय) आदेश, १९६६ च्या नियम ३ अन्वये मुंबई-ठाणे शिधावाटप क्षेत्रात शिधावाटप दुकानाचे प्राधिकारपत्र मंजूरीचे अधिकार नियंत्रक शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई यांना देण्यात आले आहेत.
- २) सदर आदेशाच्या नियम २ (क) अन्वये नियंत्रक शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई या संज्ञेत उपनियंत्रक शिधावाटप, सहायक नियंत्रक शिधावाटप यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

४. उपनियंत्रक शिधावाटप कार्यालय, महानगरपालिका, पोलीस (वाहतूक) या विभागाचे संबंधित अधिकारी यांनी ठिकाण निवडीबाबत खालीलप्रमाणे संयुक्त कार्यवाही करणे आवश्यक राहिल :

- १) उपनियंत्रक शिधावाटप कार्यालय, महानगरपालिका वॉर्ड, पोलीस (वाहतूक) या विभागांच्या संबंधित क्षेत्रातील अधिकारी यांनी संयुक्तिकरित्या ठिकाणांचे निरीक्षण करून फिरते शिधावाटप दुकान उभे करण्यासाठीची ठिकाणे ठरवावीत.
- २) फिरते शिधावाटप दुकान उभे करण्याची ठिकाणे लाभार्थ्यांच्या सोयीची व जवळची असावी.
- ३) मुंबई-ठाणे शिधावाटप क्षेत्रातील मुसळधार पावसाची तीव्रता लक्षात घेता निवडण्यात येणाऱ्या ठिकाणी पावसाचे पाणी तुंबून राहणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.

५. फिरते शिधावाटप दुकान - स्थळ पाहणी अहवाल :

- १) संयुक्त पाहणी केल्यानंतर सदरचे ठिकाण फिरत्या शिधावाटप दुकानासाठी उपनियंत्रक शिधावाटप यांच्याकडे प्रस्तावित करण्यासाठी शिधावाटप अधिकारी यांनी सदर ठिकाणाचा संयुक्त स्थळ पाहणी अहवाल तयार करावा.
- २) उपनियंत्रक शिधावाटप यांनी तपासणी अंती योग्य आढळून येणाऱ्या जागांचा अहवाल नियंत्रक शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई यांच्या मान्यतेस्तव सादर करावा.
- ३) मूळ शिधावाटप दुकानाचे फिरते शिधावाटप दुकान म्हणून नियंत्रक शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई यांनी फिरत्या शिधावाटप दुकानास अंतिम मान्यता द्यावी.
- ४) “फिरते शिधावाटप दुकान - संयुक्त स्थळ पाहणी अहवाल” नमुना या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-अ मध्ये देण्यात आला आहे.

६. उपनियंत्रक शिधावाटप व फिरते शिधावाटप दुकानदार यांच्यामधील करारनामा :

उपनियंत्रक शिधावाटप व मूळ शिधावाटप दुकानदार यांच्यामध्ये रु. ५००/- च्या मुद्रांक कागदावर नोंदणीकृत करारनामा करण्यात यावा. करारनाम्याचा नमुना या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-ब मध्ये देण्यात आला आहे.

७. वितरण व ठिकाणे :

फिरत्या शिधावाटप दुकानास धान्य वितरणासाठी दोन ते तीन ठिकाणे ठरवून द्यावयाची असल्याने संबंधित क्षेत्रातील शिधावाटप अधिकारी ठरवून देतील त्या त्या दिवशी त्या त्या ठिकाणी फिरत्या शिधावाटप दुकानाद्वारे वितरण होईल, याची संबंधित शिधावाटप दुकानदार व मूळ शिधावाटप दुकानदार यांनी दक्षता घ्यावयाची आहे.

८. धान्य वितरणाची वेळ :

धान्य वितरणाची वेळ ही स्थानिक परिस्थितीला अनुसरून संबंधित विभागातील पोलीस विभाग (वाहतूक) यांच्याशी चर्चा करून ठरवावी. वर्दळीच्या वेळेचा अंदाज घेऊन वाहतुकीस अडचण होणार नाही व लाभार्थ्यांचीही सोय होईल यादृष्टीने वितरणाची वेळ निश्चित करावी.

९. प्राधिकृत व्यक्ती :

मूळ शिधावाटप दुकानदार यांनी फिरत्या शिधावाटप दुकानात धान्य वाटपाकरिता उपस्थित राहणाऱ्या व्यक्तीस त्यांच्यातर्फे प्राधिकृत करत असल्याबाबत सहमती रु.१००/- चा मुद्रांक कागदावर शिधावाटप अधिकारी यांना प्रस्तावासोबत देणे अनिवार्य राहिल.

१०. वाहन क्षमता -

फिरते शिधावाटप दुकानासाठी ६ ते १० मेट्रिक टन क्षमतेचे वाहन असावे.

११. शिधारथ फलक :

फिरत्या शिधावाटप दुकानावर शासनामार्फत ठरवून देण्यात आलेला “शिधारथ” चा फलक लावणे आवश्यक आहे.

या व्यतिरिक्त अन्य कोणताही खाजगी मजकूर छापता येणार नाही. वाहन वित्तीय संस्थेमार्फत कर्ज घेऊन खरेदी केले असेल तर त्या वित्तीय संस्थेमार्फत कर्ज घेऊन वाहन खरेदी केल्याचा मजकूर शासाने निश्चित केलेल्या फॉन्ट मध्ये छापता येईल.

१२. माहिती फलक :

फिरत्या शिधावाटप दुकानांमध्ये प्रमुख ठिकाणी लाभार्थीचे हक्क दर्शविणारे छपाई केलेले माहिती फलक प्रदर्शित करणे आवश्यक आहे.

१३. ई-पॉस मशिन :

फिरत्या शिधावाटप दुकानाकरिता स्वतंत्र ई-पॉस मशिन आवश्यक राहिल.

१४. इलेक्ट्रॉनिक वजन काटा :

फिरते शिधावाटप दुकानांमध्ये शासनाच्या वजन व मापे यंत्रणेकडून प्रमाणित केलेला इलेक्ट्रॉनिक वजन काटा असावा. याकरिता लागणा-या वीज जोडणीची व्यवस्था वाहनामध्ये असावी.

१५. धान्याचा साठा आवक व साठवणूक :

धान्याची आवक ही थेट वाहतुकीद्वारे मूळ शिधावाटप दुकानात होईल व धान्याची साठवणूक ही मूळ शिधावाटप दुकानात स्वतंत्र व्यवस्था करून करण्यात येईल. मूळ फिरत्या शिधावाटप दुकानातून फिरत्या शिधावाटप दुकानांमध्ये धान्याचा साठा वर्ग केला जाईल.

१६. नोंदवह्या :

१) फिरत्या शिधावाटप दुकानासाठी स्वतंत्र साठा नोंदवही ठेवावी. या साठा नोंदवही मध्ये वर्ग केलेला साठा, फिरत्या शिधावाटप दुकानातून विक्री झालेला धान्य साठा, पुनः मूळ दुकानात वर्ग केलेला धान्य साठा व शिल्लक धान्य साठा असा सर्व तपशील ठेवावा.

२) इतर आवश्यक नोंदवह्या देखील फिरत्या शिधावाटप दुकानांमध्ये ठेवण्यात याव्यात.

१७. कमिशन :

फिरत्या शिधावाटप दुकानाद्वारे वाटप करण्यात येणाऱ्या धान्याचे कमिशन मूळ शिधावाटप दुकानदार यांना मिळेल.

१८. लाभार्थ्यांसाठी व्यवस्था :

१) फिरते शिधावाटप दुकानदार यांनी धान्य वाटपाच्या ठिकाणी उन्हापासून व पावसापासून शिधापत्रिकाधारकांना संरक्षण मिळण्याकरिता तात्पुरती व्यवस्था करावी.

२) धान्य घेण्यास येणाऱ्या लाभार्थ्यांची रांग लावणेची व शिस्त पाळण्याची जबाबदारी फिरते शिधावाटप दुकानदार यांची राहिल.

१९. पीएम-वाणी : (PM-Wi-Fi Access Network Interface) :

सर्व फिरत्या शिधावाटप दुकानदार यांना पीएम-वाणी उपक्रमाबाबत प्रोत्साहित करावे. जेणेकरून फिरती शिधावाटप दुकाने सार्वजनिक वाय-फाय म्हणून देखील कार्यरत राहतील.

२०. फिरत्या शिधावाटप दुकानाच्या कामकाजाचे नियमन :

महाराष्ट्र अन्नधान्य रेशनिंग (द्वितीय) आदेश, १९६६, महाराष्ट्र अन्नधान्य रेशनिंग (द्वितीय) नियमन, १९६६ व बॉम्बे शिधावाटप क्षेत्र अनुसूचित वस्तू (वितरणाचे नियमन) आदेश, १९८६ यांच्या कार्यक्षेत्र इतर शिधावाटप दुकानांप्रमाणेच फिरत्या शिधावाटप दुकानांच्या कामकाजाचे नियमन व नियंत्रण केले जाईल.

२१. फिरत्या शिधावाटप दुकानातील अनियमिततेची जबाबदारी :

फिरत्या शिधावाटप दुकानात कोणत्याही प्रकारची अनियमितता झाल्यास किंवा अत्यावश्यक वस्तू अधिनियम, १९५५ च्या कलम ३ मधील तरतुदींचा भंग झाल्यास सदर अधिनियमाच्या कलम ७ मध्ये नमूद शिक्षा व कारवाईस मूळ शिधावाटप दुकानदार पात्र राहिल.

२२. वाहनाचा अन्य कामकाजासाठी वापर :

- १) महिन्याचे १००% टक्के धान्य वितरण पूर्ण झाल्याखेरीज शिधावाटप अधिकारी यांच्या परवानगीशिवाय अन्य वाहतुकीसाठी/कामकाजासाठी सदर वाहनाचा वापर करता येणार नाही.
- २) धान्य वितरणाखेरीज अन्य कामकाजासाठी वाहनाचा वापर केल्यास, अशा वेळी वाहनाशी संबंधित सर्वच बाबींची जबाबदारी पूर्णपणे वाहन मालकाची असेल.
- ३) वाहनाच्या अन्य वापरासंबंधी निगडीत कोणत्याही बाबीसाठी शासन तसेच मुंबई-ठाणे शिधावाटप यंत्रणा कोणत्याही प्रकारे जबाबदार राहणार नाही.

२३. परिवहन विभागाच्या अटी व शर्ती:

फिरते शिधावाटप दुकानाच्या प्राधिकारपत्रधारकांनी फिरत्या शिधावाटप दुकानाकरिता वापरण्यात येणाऱ्या वाहनाकरिता परिवहन विभागाच्या खालील अटी व शर्तीचे पालन करणे व आवश्यक परवानगी घेणे बंधनकारक आहे -

१) स्थायी अनुज्ञप्ती -

वाहन चालकाकडे योग्य ती वाहन चालविण्याची स्थायी अनुज्ञप्ती (Driving License) असावी.

२) मोबाईल कॅन्टीन -

वाहनात अनुषंगिक बदल करण्याकरिता वाहनाचा प्रकार निवडताना “मोबाईल कॅन्टीन” हा प्रकार निवडण्यात यावा. त्याकरिता परिवहन विभागाचे एक वेळचे शुल्क रु. ७५०/- भरून वाहनात करावयाच्या बदलाची परवानगी घेण्यात यावी.

३) जाहिरात शुल्क -

अशासकीय वाहनांचा वापर शासकीय कामकाजाकरिता करण्यात येणार असल्याने वाहनावर प्रदर्शित करण्यात येणाऱ्या शासकीय जाहिरातीसाठी परिवहन विभागाचे शुल्क रु. २०००/- प्रति वर्ष प्रति वाहन हे फिरते शिधावाटप दुकानाचे प्राधिकारपत्रधारक यांनी वाहनधारकामार्फत परिवहन विभागास भरणे आवश्यक आहे.

४) स्थानदर्शक उपकरण -

वाहनामध्ये स्थानदर्शक उपकरण अर्थात जी.पी.एस. (ए आय एस १४० या मानकांनुसार प्रमाणित व्हेइकल लोकेशन अँड ट्रॅकिंग डिव्हाईस (VLTD)) बसविणे अनिवार्य आहे.

५) भाडेकरारनामा -

वाहन भाडेत्वावर असल्यास वाहन मालक व मूळ शिधावाटप दुकानदार यांच्यात भाडेकरारनामा झालेला असावा.

२४. पोलीस (वाहतूक) विभागाच्या अटी व शर्ती:

फिरते शिधावाटप दुकानाच्या प्राधिकारपत्रधारकांनी पोलीस (वाहतूक) यांच्या खालील अटी व शर्तीचे पालन करणे आवश्यक आहे -

- १) शिधावाटप अधिकारी आणि पोलीस अधिकारी (वाहतूक) यांनी फिरते शिधावाटप दुकान उभे करण्याच्या जागा ठरविताना वाहतुकीला अडचण होणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.
- २) पोलीस (वाहतूक) यांच्याकडून ठरवून दिलेल्या (पाहणी केलेल्या) ठिकाणीच फिरते शिधावाटप दुकान उभे करावे. फिरत्या शिधावाटप दुकानाची जागा बदलण्यात येऊ नये.
- ३) भविष्यात उद्भवणाऱ्या काही अपरिहार्य कारणास्तव जागा बदलणे आवश्यक झाल्यास, संबंधित वाहतूक विभाग यांच्या समवेत नवीन ठिकाणाची पुनश्च पाहणी करावी.
- ४) फिरते शिधावाटप दुकान उभे करण्यासाठी निश्चित करण्यात आलेल्या ठिकाणी रस्त्यावर मार्किंग करून फलक लावण्यात यावेत.
- ५) फिरते शिधावाटप दुकान मुख्य रस्त्यावर उभे करण्यात येऊ नये .
- ६) फिरते शिधावाटप दुकानाचा दरवाजा फुटपाथच्या दिशेने उघडेल याची दक्षता घ्यावी.
- ७) धान्य घेण्यासाठी येणाऱ्या लाभार्थ्यांच्या रांगा रस्त्यावर न लागता फुटपाथ वर राहतील, याची दक्षता घ्यावी.
- ८) धान्य वाटप करण्याच्या कालावधीमध्ये व वेळेदरम्यान अग्निशमन दलाची वाहने, रुग्णवाहिका, बेस्ट बसेस यांना कोणत्याही प्रकारचा अडथळा होणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.

२५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२३०७१३१५२८३८१५०६ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विजय वाघमारे)
सचिव , महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा.उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मंत्री, अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. विरोधी पक्ष नेता (विधानपरिषद/विधानसभा), महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
- ६) मा. विधानपरिषद/ विधानसभा सदस्य, मुंबई/मुंबई उपनगर/ठाणे.
- ७) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) अप्पर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) प्रधान सचिव, परिवहन, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) आयुक्त, महानगरपालिका, बृहन्मुंबई/नवी मुंबई/ठाणे/ कल्याण डोंबिवली/मिरा-भाईंदर / उल्हासनगर / भिवंडी-निजामपूर.
- १२) आयुक्त, परिवहन विभाग, मुंबई.
- १३) विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, बेलापूर.
- १४) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई. (यांना प्रसिद्धीसाठी)
- १५) नियंत्रक शिधावाटप व संचालक नागरी पुरवठा, मुंबई.
- १६) जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबई उपनगर/ठाणे .
- १७) पोलीस सह आयुक्त (वाहतुक), मुंबई.
- १८) पोलीस उप आयुक्त (वाहतुक), नवी मुंबई/ठाणे.
- १९) सहसचिव/उपसचिव, ना.पु.२२, संगणक कक्ष, ना.पु.१६-अ, १६-ब, अ.ना.पु.व.ग्रा.सं.वि., मंत्रालय, मुंबई.
- २०) सर्व उप नियंत्रक शिधावाटप.
- २१) प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, मुंबई (मध्य) ताडदेव/ मुंबई (पुर्व) वडाळा/मुंबई (पश्चिम)/ बोरीवली/ठाणे/पनवेल.
- २२) उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नवी मुंबई (वाशी)/कल्याण.

- २३) अध्यक्ष, मुंबई रेशन दुकानदार संघटना, ओरिएंटल हाऊस, जे. टाटा मार्ग, चर्चगेट, मुंबई.
२४) निवड नस्ती, ना.पु.३१.

शासन निर्णय क्रमांक: साविद्य-११२३/प्र.क्र.१०४/ना.पु.३१, दिनांक १३.०७.२०२३ सोबतचे

परिशिष्ट-अ

फिरते शिधावाटप दुकान “शिधारथ” - संयुक्त स्थळ पाहणी अहवाल

उपनियंत्रक शिधावाटप .....परिमंडळ

शिधावाटप कार्यालय क्र.....

शिधावाटप दुकान क्रमांक : .....

***

१. शासनाच्या “रेशन आपल्या दारी” या योजने अंतर्गत खालील विभागाकरिता फिरते शिधावाटप दुकान “शिधारथ” मार्फत धान्य वितरण करणे प्रस्तावित आहे :

.....

२. फिरते शिधावाटप दुकानाकरिता प्रस्तावित करण्यात आलेल्या ठिकाणाचा संपूर्ण पत्ता :

.....

३. महानगरपालिका...../ वॉर्ड क्र. : .....

४. पोलीस (वाहतूक) विभाग : .....

५. परिवहन विभाग :

.....प्रादेशिक/उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय.

६. संयुक्त तपासणी करिता उपस्थित अधिकारी :

अ.क्र.	कार्यालय	अधिकारी यांचे नाव	पदनाम	स्वाक्षरी
१	उपनियंत्रक शिधावाटप, ... परिमंडळ	१)	शिधावाटप निरीक्षक (तपासणी)	
		२)	सहायक शिधावाटप अधिकारी (तपासणी)	
		३)	शिधावाटप अधिकारी	
२	महानगरपालिका			
३	पोलीस (वाहतूक) विभाग			

७. प्रस्तावित करण्यात आलेल्या ठिकाणाबाबत/जागेबाबत उपरोक्त विभागांचे अभिप्राय:

१) महानगरपालिका :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

२) पोलीस (वाहतूक) विभाग :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

३) शिधावाटप अधिकारी:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

८. उपनियंत्रक शिधावाटप,.....परिमंडळ यांचे अभिप्राय :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

ठिकाण :

दिनांक :

उपनियंत्रक शिधावाटप,.....परिमंडळ

स्वाक्षरी व शिक्का

शासन निर्णय क्रमांक: साविद्य-११२३/प्र.क्र.१०४/ना.पु.३१, दिनांक १३.०७.२०२३ सोबतचे

परिशिष्ट-ब

उपनियंत्रक शिधावाटप व फिरते शिधावाटप दुकानदार यांच्यामधील करारनामा

(रु. ५००/- च्या मुद्रांक कागदावर नोंदणीकृत करारनामा)

मुंबई-ठाणे शिधावाटप क्षेत्रात _____परिमंडळ अंतर्गत रद्द / निलंबित/ एन पार्ट शिधावाटप दुकानांच्या विभागात शासनाच्या “रेशन आपल्या दारी” योजने अंतर्गत फिरत्या शिधावाटप दुकानामार्फत धान्य वितरण करिता आज दिनांक / /२० रोजी करारनामा करण्यात येत आहे.

श्री. _____ वय- _____ वर्षे.

प्राधिकारपत्रधारक, शिधावाटप दुकान क्रमांक : _____

पत्ता - _____ लिहून देणार

_____ (प्रथम पक्ष)

आणि

श्री. _____ वय- _____ वर्षे.

उपनियंत्रक शिधावाटप , _____परिमंडळ

पत्ता - _____ लिहून घेणार

_____ (द्वितीय पक्ष)

(नियंत्रक शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई यांच्या वतीने)

शिधावाटप कार्यालय क्र. .... च्या विभागातील रद्द/निलंबित/एन पार्ट शिधावाटप दुकान क्रमांक.....

.....

करिता शिधापत्रिकाधारकांच्या विभागातच अन्नधान्य वितरणाकरीता मूळ शिधावाटप दुकानाचे फिरते शिधावाटप दुकान (मोबाईल रेशन शॉप) चालण्याकरिता वरील प्रथम पक्ष इच्छुक आहे.

फिरते शिधावाटप दुकान (मोबाईल रेशन शॉप) साठी आवश्यक अटी व शर्ती खालीलप्रमाणे ठरविण्यात आलेल्या आहेत :

- १) फिरत्या शिधावाटप दुकानाद्वारे धान्य वितरणाची मंजूरी ही मूळ शिधावाटप दुकानाशी संलग्न फिरते शिधावाटप दुकान म्हणून दिली जाईल व ही मंजूरी नवीन शिधावाटप दुकान नसून त्याकरीता कोणतेही प्राधिकारपत्र दिले जाणार नाही व सदरची परवानगी ही कायमस्वरूपी नसून तात्पुरती आहे याची जाणीव प्रथम पक्ष यांना असून हे प्रथम पक्ष यांना मान्य आहे.

- २) फिरत्या शिधावाटप दुकानाद्वारे धान्य वितरणाकरीता रद्द/निलंबित/एन पार्ट दुकानांच्या शिधापत्रिका ह्या तात्पुरत्या स्वरूपात जोडल्या जातील. त्याकरीता प्राप्त होणाऱ्या धान्याचा साठा प्रथम पक्ष हे त्यांना प्राधिकारपत्रावरील नमूद पत्त्याच्या मुळ शिधावाटप दुकानाच्या जागेत करतील व वितरणाच्या वेळेनुसार ते वाहनामध्ये भरून त्या विभागात वितरण करणार आहेत.
- ३) शिधावाटप यंत्रणेने पोलीस (वाहतूक) विभागाकडून प्राप्त निर्देशानुसार वाहतूक वर्दळ पाहता धान्य वितरणाच्या वेळेत बदल केल्यास ते प्रथम पक्ष यांना मान्य आहे.
- ४) फिरत्या शिधावाटप दुकानाद्वारे जोडलेल्या दुकानांचे साठा आवक व विक्री तपशील दुकान निहाय स्वतंत्र ठेवण्याची व्यवस्था प्रथम पक्ष हे त्यांच्या मूळ दुकानाच्या जागेत करणार आहे. सदर तपशील धान्य वितरणाच्या वेळी वाहनामध्ये ठेवण्यास प्रथम पक्ष हे बांधील राहतील.
- ५) फिरत्या शिधावाटप दुकानाद्वारे धान्याची विक्री करताना प्रथम पक्ष धान्याचा काळा बाजार करताना आढळल्यास व तसे सिध्द झाल्यास त्यांचे फिरते शिधावाटप दुकान रद्द करण्याचे अधिकार नियंत्रक शिधावाटप व संचालक, नागरी पुरवठा, मुंबई यांना राहतील.
- ६) फिरत्या शिधावाटप दुकानाद्वारे धान्य वितरणासाठी आवश्यक वाहन प्रथम पक्ष हे स्वखर्चाने खरेदी करतील किंवा स्वखर्चाने भाडेतत्वावर घेणार असून त्यासाठी शिधावाटप यंत्रणेकडून अथवा शासनाकडून वाहनाची रक्कम देय राहणार नाही.
- ७) प्रथम पक्ष यांनी वाहन भाडेतत्वावर घेतल्यास त्याबाबत प्राधिकारपत्रधारक व वाहन मालक यांचेमध्ये ३ वर्ष कालावधीचा भाडेकरारनामा प्रथम पक्ष यांनी सादर करणे बंधनकारक आहे.
- ८) फिरत्या शिधावाटप दुकानासाठी आवश्यक वाहनाचा देखभाल खर्च प्रथम पक्ष हे स्वखर्चाने करणार असून त्यासाठी शिधावाटप यंत्रणेकडून अथवा शासनाकडून वाहनाच्या देखभालीची रक्कम देय राहणार नाही.
- ९) धान्य वितरणासाठी वापरण्यात येणाऱ्या वाहनाचे आवश्यक कागदपत्र जसे की वाहन नोंदणी प्रमाणपत्र (R.C.book), वाहन विमा, PUC प्रमाणपत्र, रस्ता कर प्रमाणपत्र, इत्यादी प्रथम पक्ष हे वेळोवेळी प्रमाणित करून घेतील व त्यांची वैधता संपण्याच्या आधी वैधता वाढवून घेतील.
- १०) फिरते शिधावाटप दुकान हे रद्द शिधावाटप दुकानाच्या विभागात ज्या ठिकाणी थांबवून धान्य वितरणाची जागा निश्चित असेल त्या जागेवरून धान्य वितरण करणार आहे. इतर ठिकाणी थांबवून धान्य वितरण करणार नाही. तसे केल्यास ते काळाबाजार समजण्यात येईल.
- ११) फिरत्या शिधावाटप दुकानाद्वारे ज्या ज्या विभागात धान्य वितरण करावयाचे आहे त्या त्या विभागात धान्य वितरण करण्यासाठी वाहन घेऊन जाण्याच्या एक दिवस आधी संबंधित विभागाचे शिधावाटप अधिकारी व शिधावाटप निरीक्षक (तपासणी) यांना प्रथम माहिती देण्यात येणार आहे.
- १२) फिरत्या शिधावाटप दुकानाद्वारे धान्य वितरणासाठी वाहन ये-जा करताना कोणताही अपघात झाल्यास, त्यासाठी शासन अथवा मुंबई-ठाणे शिधावाटप यंत्रणा जबाबदार राहणार नाही. सदरची जबाबदारी वाहन चालक तथा प्राधिकारपत्रधारक म्हणून प्रथम पक्ष यांची असून

